Europeiska unionens råd

Bryssel den 26 november 2026
(OR. en)

16482/26

COWEB 161	**ENV 1458**
COPS 770	**ENER 807**
POLCOM 449	**CLIMA 676**
CFSP/PESC 1996	**RECH 509**
RELEX 1606	**GLOBAL GATEWAY 60**
FIN 1703	**JAI 1512**
ECOFIN 1579	**MIGR 373**
DIGIT 322	**TRANS 770**

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Ärende:	Toppmöte EU–västra Balkan (Bryssel den 25 november 2026) - Förklaringen

Toppmöte mellan EU och västra Balkan

Brysselförklaringen av den 25 november 2026

Vi, Europeiska unionens (EU) ledare, har i samråd med ledarna på västra Balkan i dag hållit detta toppmöte i Bryssel och kommit fram till följande:

1. Dagens toppmöte, som föregicks av det framgångsrika toppmötet i Montenegro i juni 2026, bekräftar den växande strategiska betydelsen av förbindelserna mellan EU och västra Balkan och de fördelar som de medför för våra medborgare. Den alltmer instabila geopolitiska situationen, som präglas av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, konflikterna i Mellanöstern och en allt intensivare global konkurrens, understryker behovet av allt starkare band mellan EU och västra Balkan.

2. Vi upprepar vårt fulla och otvetydiga engagemang för ett EU-medlemskapsperspektiv för västra Balkan. Västra Balkans framtid ligger i vår union. Utvidgningen är en realistisk möjlighet som bör utnyttjas.

3. Vi bekräftar utvidgningens betydelse som en geostrategisk investering i Europas fred, säkerhet, stabilitet och välstånd. Vi uppmanar alla partner på västra Balkan att påskynda fasta och trovärdiga reformer, särskilt när det gäller grundläggande principer, och fullgöra de åtaganden som krävs för att gå vidare på vägen mot EU. Vi välkomnar den dynamik och de framsteg som partnerna på västra Balkan har uppnått på vägen mot EU sedan det senaste toppmötet. Påskyndandet av anslutningsprocessen, som bygger på trovärdiga reformer från partnernas sida, rättvisa och strikta villkor samt principen om egna meriter, ligger i vårt gemensamma intresse. Samtidigt, och i linje med Granadaförklaringen, måste EU göra framsteg med sina egna förberedelser och reformer för en utvidgad union.

4. Vi erinrar om tidigare förklaringar och upprepar betydelsen av åtagandet från partnerna på västra Balkan att upprätthålla europeiska värden och principer i överensstämmelse med internationell rätt, demokratins företräde, grundläggande rättigheter och värden samt rättsstatsprincipen. Vi förväntar oss att de bevisar detta åtagande genom konkreta åtgärder för att ta egenansvar och genomföra nödvändiga reformer, särskilt när det gäller grundläggande principer och rättsstatsprincipen. Yttrandefrihet, oberoende och pluralistiska medier, jämställdhet samt en stark roll för det civila samhället är avgörande för att säkerställa en fungerande demokrati. Vi uppmanar på nytt partnerna att garantera rättigheter för och likabehandling av personer som tillhör minoriteter. Allt förhärligande av krigsförbrytare, förnekande av folkmord och revisionism strider mot de mest grundläggande europeiska värdena. Vi uppmanar alla partner på västra Balkan att främja en kultur av respekt för och solidaritet med alla offer och att respektera och följa domar från internationella och inhemska domstolar som rör krigsförbrytelser.

5. Inkluderande regionalt samarbete, försoning och goda grannförbindelser är fortfarande avgörande för att bygga en gemensam framtid och för att i god tro och med konkreta resultat genomföra internationella avtal, inbegripet Prespa-avtalet med Grekland och fördraget om vänskap, god grannsämja och samarbete med Bulgarien. Ytterligare beslutsamma insatser krävs för att främja försoning och regional stabilitet och för att hitta och genomföra slutliga, inkluderande och bindande lösningar på partnernas regionala och bilaterala tvister och problem, som har sina rötter i arvet från det förgångna, i överensstämmelse med internationell rätt och vedertagna principer. I detta ingår att lösa alla återstående ärenden som rör försvunna personer och ta itu med kvarstående frågor som rör krigsförbrytelser, i syfte att säkerställa ansvarsskyldighet och rättvisa. Det krävs fortsatta insatser från relevanta partner för att genomföra alla utestående skyldigheter enligt avtalet om successionsfrågor och för att lösa återstående successionsrelaterade frågor.

6. Avsaknaden av en normalisering av förbindelserna mellan Pristina och Belgrad hämmar fortfarande de båda partnerna på deras väg mot Europa. Vi bekräftar vårt fulla stöd för den EU-stödda dialogen mellan Belgrad och Pristina om normalisering av förbindelserna, som leds av den höga representanten och stöds av EU:s särskilda representant. Vi uppmanar båda parter att ta tillvara den rådande politiska dynamiken för att på ett konstruktivt sätt delta i dialogen och att utan dröjsmål göra konkreta framsteg mot ett fullständigt genomförande av alla överenskommelser som nåtts. Stödet inom ramen för faciliteten för reformer och tillväxt för västra Balkan är beroende av partnernas konstruktiva engagemang med mätbara framsteg och konkreta resultat när det gäller normaliseringen av förbindelserna.

7. Vi kommer att fortsätta att beslutsamt stödja en övergripande, rättvis och varaktig fred i Ukraina som grundas på principerna i FN-stadgan och internationell rätt och bygger på robusta och trovärdiga säkerhetsgarantier för Ukraina. Vi kommer att fortsätta att ge omfattande stöd till Ukraina och dess befolkning när de försvarar Ukrainas suveränitet och territoriella integritet mot Rysslands anfallskrig, i samordning med likasinnade partner. Vi välkomnar stödet från partnerna på västra Balkan i denna strävan. Vi kommer att fortsätta att investera i multilateralism och samarbeta med partnerna på västra Balkan för att upprätthålla internationell rätt. I detta sammanhang lovordar vi de huvudprinciper för europeisk säkerhet som antogs vid mötet i Europeiska politiska gemenskapen den 12 november 2026.

8. Såsom anges i tidigare förklaringar är anpassningen av partnerna på västra Balkan till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (Gusp), bland annat genom att genomföra och verkställa EU:s restriktiva åtgärder samt motverka att de kringgås, alltjämt ett starkt uttryck för våra partners strategiska val. Vi lovordar de partner på västra Balkan som fullt ut anpassar sig till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik och uppmanar enträget dem som ännu inte har gjort det att följa deras exempel.

9. Vi understryker det ömsesidiga intresset av att stärka vårt samarbete på säkerhets- och försvarsområdet, såsom våra säkerhets- och försvarspartnerskap samt säkerhets- och försvarsdialoger vittnar om. EU och västra Balkan är fast beslutna att fortsätta samarbetet inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten för att stärka regionens säkerhet, stabilitet och resiliens. EU välkomnar också partnernas bidrag till de uppdrag och insatser som genomförs inom ramen för EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik och ser fram emot ytterligare samarbete i detta avseende.

10. EU fortsätter att stödja västra Balkan när det gäller att hantera cyberhot och andra hybridhot, inbegripet utländsk informationsmanipulering och inblandning, som syftar till att undergräva de demokratiska institutionerna och utvidgningsprocessen, och att ytterligare stärka samarbetet för att bygga upp resiliens, bland annat genom Cyberkapacitetscentrumet för västra Balkan, ökat samarbete med Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå (Enisa) och den europeiska demokratiskölden, särskilt genom det europeiska centrumet för demokratisk resiliens.

11. Att föra partnerna närmare EU redan under utvidgningsprocessen förblir ett strategiskt fokus. EU uppmanar partnerna att samarbeta för att på bästa sätt utnyttja befintliga möjligheter, samtidigt som ytterligare förslag om gradvis integration övervägs, med förbehåll för anpassning till EU:s relevanta regelverk, på ett reversibelt och meritbaserat sätt. En närmare ekonomisk integration kommer att stärka resiliensen i försörjningskedjan, konkurrenskraften och den ekonomiska säkerheten på båda sidor.

12. I detta avseende välkomnar vi framstegen med att gradvis integrera partnerna på västra Balkan i EU:s inre marknad, på grundval av en relevant anpassning till EU:s regelverk, med respekt för den inre marknadens integritet och säkerställande av lika villkor. Detta omfattar i synnerhet

    - det pågående arbetet med att utvidga EU:s område ”roaming som hemma” till att omfatta västra Balkan, så att medborgarna kan ringa, skicka meddelanden och använda mobildatatjänster var som helst i EU och i regionen utan extra kostnad,
    - fyra partners deltagande i det gemensamma eurobetalningsområdets (Sepa) system, tillsammans med en nyligen inkommen ansökan, vilket visar på en positiv dynamik när det gäller att ytterligare utvidga dess geografiska tillämpningsområde,

- införandet av regionala system för omedelbar betalning som bygger på Eurosystemets Tips-teknik (Target Instant Payment Settlement), vilket underlättar snabbare och billigare betalningar och större finansiell integration,
- främjandet av tekniska utbyten i syfte att utveckla branschdialoger inom ramen för snabbspåret till den inre marknaden, utvidgandet av de gröna körfälten mellan EU och västra Balkan samt moderniseringen och harmoniseringen av gränsövergångarna,
- anslutningen till eller efterliknandet av digitala initiativ, såsom digitala innovationsknutpunkter och den europeiska digitala identitetsplånboken samt färdigställandet av 500 offentliga wifi-surfpunkter i regionen inom ramen för initiativet WiFi4WB,
- inrättandet av akademin för den inre marknaden, som kommer att stärka den administrativa kapaciteten och erbjuda möjligheter till lärande för EU:s medlemsstater och partnerna på västra Balkan.

13. Tillväxtplanens potential att påskynda den socioekonomiska konvergensen mellan västra Balkan och EU är avhängig av att våra partner effektivt genomför EU-relaterade reformer. Tillväxtplanen, med upp till 6 miljarder euro för reformer och investeringar, har potential att påskynda den ekonomiska tillväxten i regionen under det kommande årtiondet. Utöver detta tillhandahålls 29 miljarder euro genom den ekonomiska planen och investeringsplanen.

14. EU upprepar sin uppmaning till partnerna på västra Balkan att fullt ut utnyttja denna helt nya möjlighet när den nu går in i sin slutfas, genom att genomföra reformer i tid. Vi noterar att vissa partner på västra Balkan har slutfört eller är på väg att slutföra de reformsteg som planeras för de första fyra sexmånatliga rapporteringsperioderna i faciliteten för reformer och tillväxt, och vi uppmanar alla partner att påskynda sina insatser.

15. EU framhåller vikten av ett fortsatt genomförande av den gemensamma regionala marknaden under samordning av regionala samarbetsrådet och konstruktivt samarbete inom ramen för Centraleuropeiska frihandelsavtalet (Cefta). Vi uppmuntrar till ytterligare insatser för att undanröja återstående hinder för intraregional handel och förenkla handelsförfarandena, särskilt för att underlätta marknadstillträdet för små och medelstora företag. Den gemensamma regionala marknaden är en språngbräda till EU:s inre marknad.

16. EU kommer att fortsätta att stödja stärkandet av konnektiviteten inom regionen och med EU, bland annat på energi- och transportområdena och det digitala området, samt de pågående insatserna för att diversifiera källorna till och tillförselvägarna för energi. Detta kommer att öka vår energitrygghet och minska beroendet tack vare starkare gränsöverskridande sammanlänkningar, diversifierade tillförselvägar och investeringar i energiinfrastruktur. EU kommer att fortsätta att bidra till energiomställningen och energiinfrastrukturen på västra Balkan. Partnerna på västra Balkan står i centrum för transportkorridoren västra Balkan–östra Medelhavet, inbegripet den strategiskt viktiga korridor VIII som förbinder Adriatiska havet och Svarta havet. Vi uppmanar partnerna på västra Balkan att göra betydande framsteg mot dess slutförande i enlighet med arbetsplanen från september 2026 och att i god tid utnyttja EU:s stöd.

17. På liknande sätt är det fortsatt avgörande med faktiskt samarbete på migrationshanteringsområdet, inbegripet EU-stöd för att hantera migrationsutmaningar längs västra Balkanrutten. Partnerna på västra Balkan måste vidta ytterligare åtgärder för att fullt ut anpassa sin viseringspolitik till EU, förebygga och bekämpa smuggling av migranter och människohandel, ytterligare stärka gränsförvaltningen, förbättra asyl- och mottagningssystemen och öka återvändandet till ursprungsländerna. EU kommer att fortsätta att stödja partnerna på västra Balkan i deras insatser för att stärka det operativa samarbetet med relevanta EU-byråer, bland annat Frontex och EU:s asylbyrå, och med tredjeländer, i enlighet med EU-rätten och internationell rätt.

18. De gemensamma insatserna bör fortsätta även när det gäller att förebygga och bekämpa korruption, narkotikahandel och alla former av grov och organiserad brottslighet samt i fråga om att förebygga och bekämpa terrorism och våldsbejakande extremism i linje med den nya gemensamma handlingsplanen. EU och västra Balkan bör fortsätta att föra arbetet framåt på grundval av en balanserad, övergripande och evidensbaserad strategi för narkotikarelaterade utmaningar och en förstärkning av det internationella samarbetet och de internationella partnerskapen, bland annat genom synergier med arbetet inom den europeiska koalitionen mot narkotika, särskilt för att bekämpa olaglig handel med narkotika och med kemiska prekursorer.

19. Effektiv strategisk kommunikation från EU och partnerna på västra Balkan, bland annat om fördelarna med utvidgning och gradvis integration, är fortfarande avgörande. Vi räknar med att partnerna på västra Balkan informerar sina medborgare om att EU alltjämt är regionens främsta investerare och handelspartner samt dess största givare av ekonomiskt stöd och en pålitlig säkerhetspartner. Dessutom bidrar EU till stabilitet och säkerhet i hela Europa.

20. Vi välkomnar att våra partner på västra Balkan ansluter sig[1] till denna förklaring.

---

[1] Serbien anslöt sig inte.